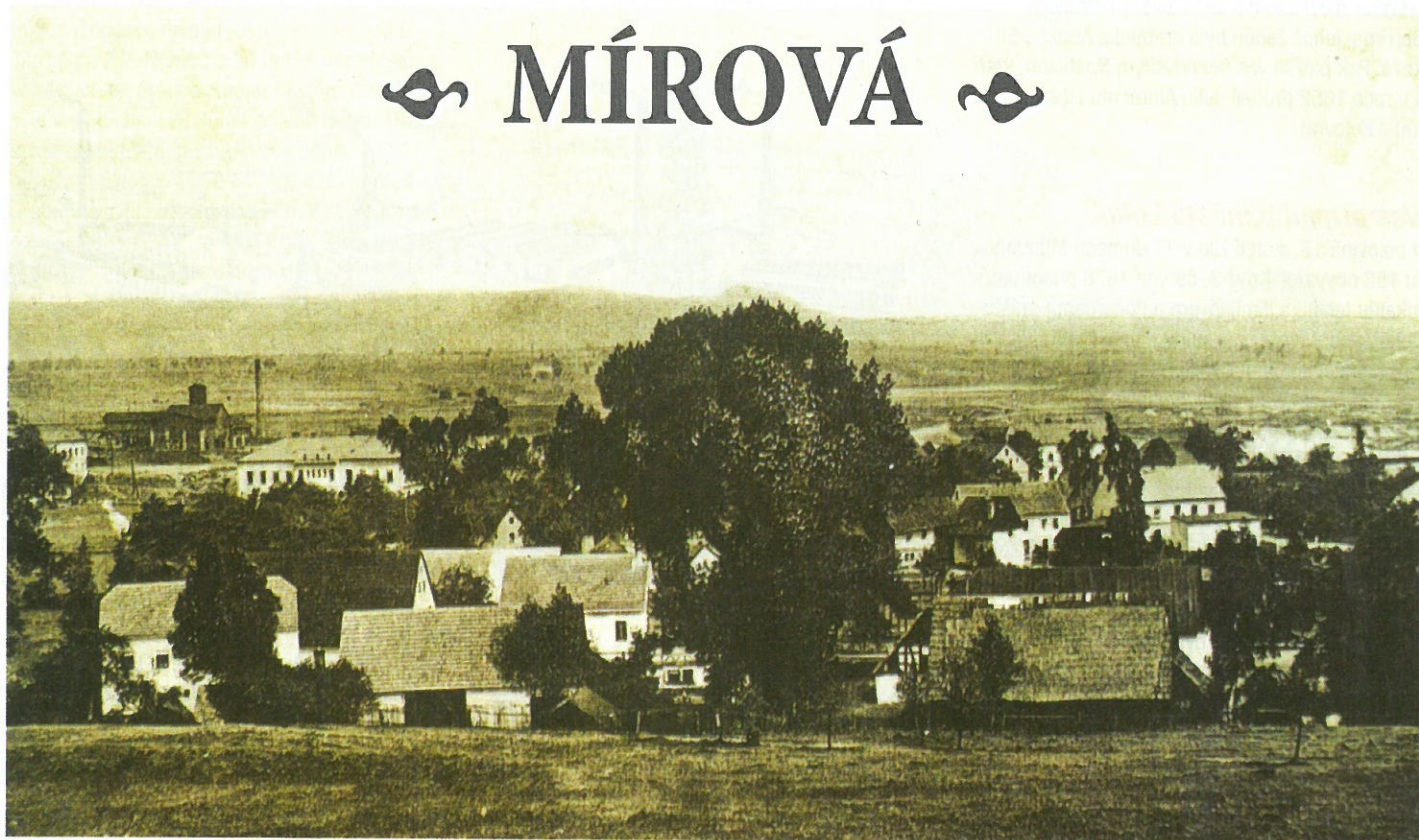

❧ MÍROVÁ ❧

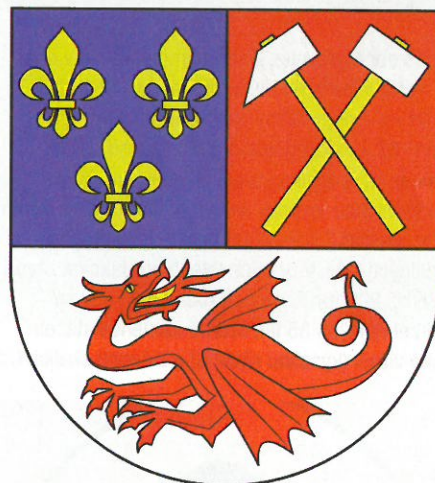
Mírová (dříve Mnichov). Od nejstarších dob Münchhof nebo Mönichhof. Místní část Münchgrün. Od roku 1921 do 1930 se vedle německého Münchhof užíval také český Mnichov. Pak až do roku 1945 jen německý název. Po válce byl Mnichov součástí okresu Karlovy Vary, po roce 1952 okresu Ostrov. V roce 1955 změněn název na Mírovou. Obec leží na Chodovském potoce, v nadmořské výšce 414 m/m, má katastr 466 hektarů, z toho je 245 ha zemědělská půda, jsou zde dva rybníky.

Základem byla tvrz

Osada vznikla kolem opevněného mnišského dvorce, spadajícího pod chodovské panství. To na přelomu 12. a 13. století patřilo klášteru Waldsassen, který spravovali cisterciáci. Osada plnila funkci klášterní kolonie. Původní tvrz byla nejpíš jednoduchou věžovitou čtyřbokou stavbou o několika patrech, chráněnou valy a příkopy, snad zavodněnými. Zanikly někdy na konci 18. století, dnes není známa ani její poloha.

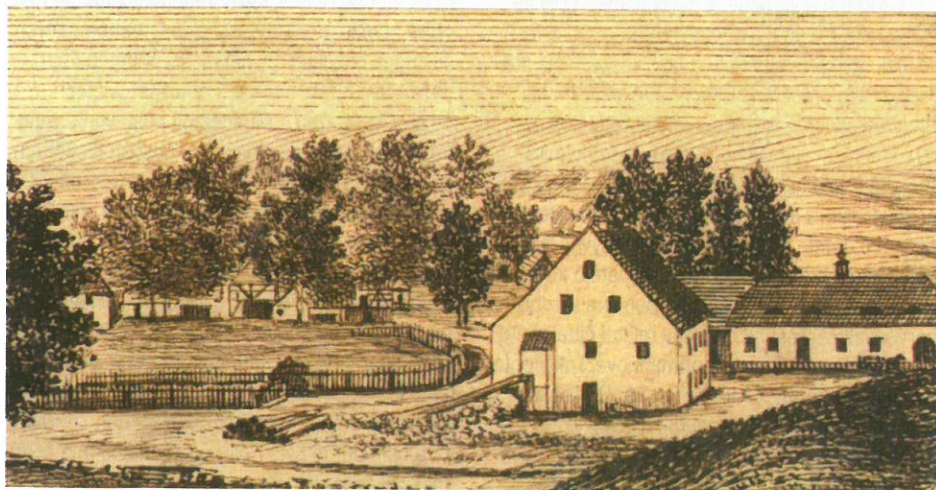
Majitelé se střídali

Prodej statku Chodov povolil waldsaskému klášteru císař Karel IV. listinou roku 1355. Od té doby vlastnila tvrz Münchhof místní šlechta jako páni z Hartenberka a Šlikové. Ještě dlouho po té, co waldsassenští mniši Chodov opustili, zůstala osada spojena s chodovským panstvím, které spravoval man, jmenovaný z Lokte. První písemná zmínka o Münchhofu je z roku 1437. Roku 1460 jsou jako první správci opevněného

Znak obce Mírová

Modrá značí vodní tvrz, červená erb Jana Davida Starcka.

Nejstarší podoba obce

dvorce zapsáni Hans (Jan) a Nickel (Mikuláš) Hoffmannové. Jejich rod zde sídlil od první poloviny 15. století až do konce 16. století. Vlastníky loketského kraje, kam obec spadala, byli od roku 1489 Šlikové. Jako dědictví získal panský dvůr (Münchshof ein Meyerhof) po Matyáši Šlikovi jeden z jeho tří synů, Kašpar. Ves byla loketským lénem se všemi právy rytířského zboží. Patřilo k tomu šest usedlostí a vsí v okolí. Od Šliků časem Münchhof koupil Kryštof Hoffmann. Roku 1568 ji předal dědici Adamu Hoffmannovi. Ten tvrz roku 1599 prodal Johannu Florianu Lochnerovi z Dalovic. Jeho rod si však tvrže dlouho neužil. Jeden z potomků Volf Kryštof Lochner podporoval Sasy, a tak mu tvrz a ves roku 1631 zkonfiskovali. V roce 1633 ji daroval císař jako

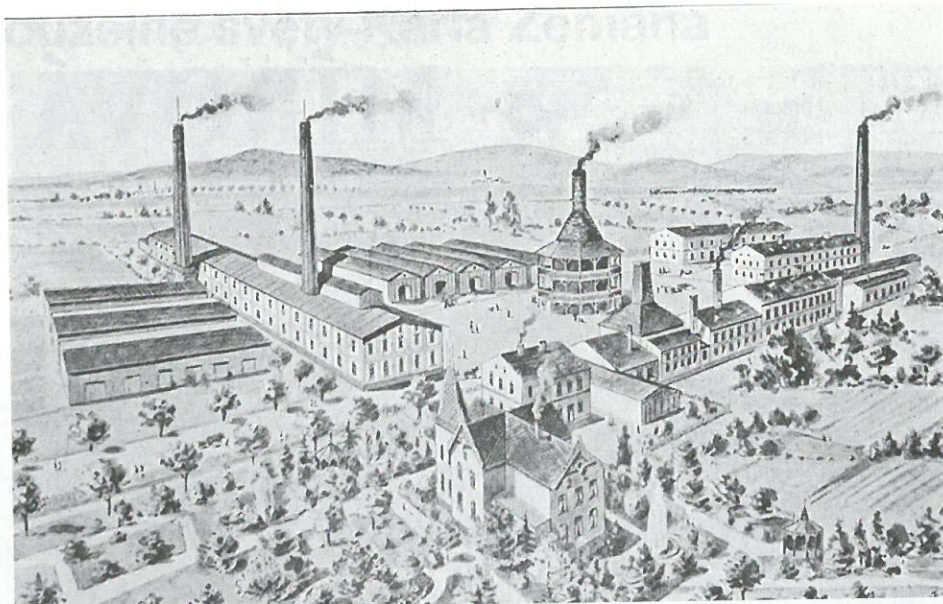
rytířské zboží spolu s Jimlíkovem Alexandru Borrimu, jehož ženou byla hraběnka Adriana Šliková. Pak patřila ves falknovským Nosticům, kteří ji v roce 1652 prodali Juliu Albrechtu Libštejnskému z Kolovrat.

Ves připadla městu Loket

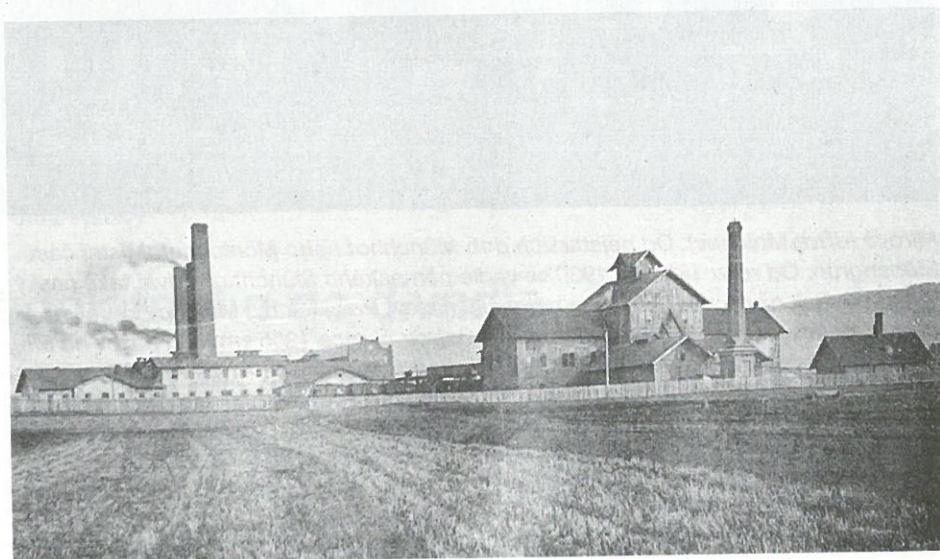
V polovině 17. století žilo v 17 domech Münchhofu 152 obyvatel. Když 3. června 1678 přikoupilo lokalitu (spolu s Jimlíkovem a Počernami) město Loket, vodní tvrz i panský dvůr již chátraly. Jejich zánik přišel koncem 18. století. Podle některých pramenů existovaly ještě v polovině 19. století a zanikly až v důsledku těžby uhlí. Podle soupisu z roku 1748 měla ves 19 usedlostí, 53 hektarů polí, 2 hektary pastvin a 0,03 ha lesa. Kromě usedlostí bylo v obci ještě 12 dalších domů. V obci byl kovář, dva bednáři a mlynář. O sto let později roku 1847 měla obec na Chodovském potoce 48 domů a 246 obyvatel. Tehdy zde kromě panského dvora byla továrna na kamence a také mlýn. Roku 1893 dostala obec vodovod a od roku 1896 měla vlastní školu. Obecní úřad byl patrový a kromě policejní stanice zde byly byty pro úředníky. V obci byli švec, krejčí, kovář, pekař, mlynář, dva obchody a sedm hostinců.

Uhlí a kaolín pod obcí

Osud obce ovlivnilo, že se přímo pod ní a v okolí našla ložiska hnědého uhlí a kaolínu. Ještě před zahájením těžby ale došlo mezi lety 1785 až 1787 k založení minerálního závodu. Nesl jméno sv. Antonína Paduánského. Šlo v podstatě o chemickou továrnu na výrobu kamence z pyritů (kyzů železnatých), které obsahovalo nadloží uhelných slojí. V prvních letech produkoval závod 100 až 200 tun kamence ročně a výroba se udržela plných 85 let. Kromě kamence stáčili také vitriol (kyselinu sírovou) a zelenou skalici. Od

Továrna na šamot bratři Hoffmannové a John

Starckův minerální závod

Patron obce a majitel dolů Johann David Starck

roku 1838 se do rozvoje průmyslu v obci vložil průmyslník Johann David Starck (na snímku). Koupil továrnu a dolové území Anton de Padua a po vytěžení suroviny těžil dál v dolech Norberti a Laurenzi, kde se přešlo na těžbu uhlí. Společnost Johanna Davida Starcka těžila od roku 1848 asi 1200 tun uhlí ročně. V dalších letech zvýšili těžbu na 4800 tun, mezi lety 1869 a 1871 na 13 tisíc tun uhlí a vrcholu dosáhli roku 1885, kdy roční těžba přesáhla hranici 100 tisíc tun uhlí. Rodinná společnost Starcků se starala nejen o rozvoj těžby a zavádění nových technologií. Pro zaměstnance nechal Johann David Starck postavit poblíž dolu roku 1870 hornickou kolonii dvanácti domů. Dodnes je místní nazývají Na Cechu. Kromě práce v dolech se obyvatelé koncem 19. století živil zemědělstvím nebo ve výrobě červených šamotových cihel v místní cihelně. Tu koupili roku 1897 bratři Hoffmannové. Další práci nabízela porcelánka Münchhofener Porzellan und Steingutfabrik, která byla v provozu od roku 1879 do roku 1910. Tečkou za hornickou historií obce byl v lednu 1951 otevřený důl Krupp.

Počet obyvatel kolísal

Ještě v roce 1880 žilo v 71 domech jen 527 obyvatel. Pak počet domů i lidí narůstal. V roce 1890 měla obec 78 domů a 681 obyvatel. Život jim ulehčilo zavedení vodovodu roku 1893 a rok předtím otevření místní školy. Byla to zásluha starosty Antona Heinla, který vedl Münchhof od roku 1889. V roce 1900 žilo v Münchhofu 790 stálých obyvatel, pak jejich počet klesal a v roce 1910 měla obec 77 domů a 721 obyvatel. V letech 1920 - 1922 byla v Münchhofu postavena sklárna, a to přivedlo do obce nové obyvatele. Během deseti let se jejich počet zvýšil na 741 osob a vrcholu dosáhl roku 1930, kdy v obci žilo 989 osob. To byl nejvyšší stav v celé historii obce. V roce 1934 měl Münchhof rozlohu 465 hektarů, ve 102 domech žila dál bezmála tisícovka obyvatel. Většina z nich bydlela v centru obce, v místní části Na Cechu (Zeichenhaus) žilo v 17 domech 193 obyvatel, v další lokalitě U Nádraží (Beim Bahnhof) ve třech domech 31 obyvatel. Zbývajících osm domů bylo roztroušeno na okraji území, žilo zde 146 obyvatel.

Výsadek do Sudet

Původní počet obyvatel roku 1934, kdy zde žilo spolu 945 Němců a 20 Čechů, se během válečných let prudce změnil. Většinu Čechů až na výjimky odsunuli ze Sudet do vnitrozemí. Přesto právě k Münchhofu směřoval v dubnu 1945 odvážný výsadek ruské armády. Měl za úkol probudit v týlu ustupujících německých armád odbojovou skupinu. Jednou z příslušnic brigády Smrt fašismu byla Alexandra Michajlovna Galankova z Moskvy. Až do konce války jí poskytla doma úkryt německá rodina Schöttnerů. Do místa výsadku se opakovaně na jaře a v zimě až do roku 1975 vracela. Stýkala se zde s dcerou svých válečných ochránců Ingrid Matouškovou, na snímku zcela vlevo. Zcela vpravo Leopold Chrástek do roku 1974 předseda MNV.

Důl Anton de Padua roku 1872

Odsun Němců

Obec Münchhof se po válce, stejně jako celé české pohraničí, vylihnula. První odsun 48 Němců z obce proběhl 8. srpna 1946, dalších 58 osob odjelo 16. srpna 1946. Celkem bylo odsunuto 235 osob, tedy čtvrtina předválečného počtu. Do odsunu nebylo zahrnuto 186 Němců, mezi nimi odborníci z místní sklárny. V dalších letech počet obyvatel neustále klesal. V roce 1950 měla obec 445 obyvatel, ale stále 128 obydlených domů. Raritou obce byl od 3. října 1950 obecní kozel. Byl půjčován chovatelům a přinášel do obecní pokladny peníze. V prosinci 1950 ale členové MNV odhlasovali, že kozla prodají sousední obci. Mnohé z domů byly v dalších letech strženy, např. roku 1961 došlo k demolici domů čp. 44 a 73. Při sčítání roku 1961 zde v 80 domech žilo jen 344 obyvatel. Během dalších deseti let ubylo 30 obyvatel, do roku 1980 klesl jejich počet na 239 osob a roku 1990 na 213 osob. Rovněž počet domů klesl z 128 objektů roku 1950 na 74 domů v roce 1990.

Hostinec Franz Klee, později řeznictví. Dům zbourán roku 1973

Münchhof bei Chodau.

Pohlednice z Münchhofu v roce 1941

Přejmenování obce

Přelomovým datem historie obce Münchhof byl 21. leden 1955. Tehdy na schůzi MNV navrhli němečtí starousedlíci v čele s předsedou Josefem Fischerem změnu názvu obce. Úředníci odboru pro vnitřní věci ONV, kteří podnět zkoumali, navrhli názvy: Průtočná, Olešná, Podolí a Uhelná. Žádný se místním nelíbil a 24. dubna vybrali sami název podle obce Mírová pod Kozákovem. Přejmenování bylo nutné, neboť v kraji už jeden Mnichov byl (u Mariánských Lázní). Ten získal jméno podle starobylé poustevny a jejího obyvatele, a v roce 1437, kdy Mírová byla jen osadou, jejich Mnichov (tehdy Einsiedel) povýšili na město. Sousedé dostali přednost a chodovský Münchhof přejmenovali 9. května 1955 na Mírovou. Rok po přejmenování měla Mírová jen 460 obyvatel.

Kaplička přežila svazáky

Jedinou historickou památkou na území obce Mírová zůstala pseudogotická kaplička z konce 19. století. Stála vedle školy a její vnitřní zařízení

tvoril oltář s obrazem Nanebevstoupení Páně. O stavbu kaple se zasloužil roku 1889 starosta Anton Heintl. V 70. letech 20. století byla jako zchátralá navržena k demolici. Za úkol od obce to dostali svazáci. Byli naštěstí líní, a tak kaplička přežila. Roku 1992 jí převedli do vlastnictví obce a o čtyři roky později zapsali na seznam kulturních památek. Než mohla začít tříletá oprava, někdo z kaple odcizil zvon. Roku 1996 byla kaple opravena a dostala zvon nový.

Místní škola vedle kapličky (1930), zbourána 1994

Legenda z Mírové

Vedle ověřených rodáků z Münchhofu, jako byli rakouský politik a poslanec Říšské rady Rudolf Müller (1864-1955) nebo Josef Steidl (1919-1986), se v obci údajně narodil dvojník Jára Cimrmana Míra Krušný. Tvrdí to členové jeho Fanklubu. Proslul vynálezem kola, které jezdí samo, masť Agra (po níž ztvrdnou svaly), receptem na mytí hlavy a roku 1954 objevil údajně lék proti nespavosti medvědů. Místní Fanklub Míry Krušného obnovil v obci roku 2001 tradici uspávání a probouzení krušnohorských medvědů. Od kapličky jim nosí procesí na začátku a na konci zimního spánku med a pamlsky. Badatelé sice neobjasnili, proč Míra Krušný v srpnu 1938 záhadně zmizel, recesisty i tradici berou místní v obci vážně. Dne 26. dubna 2003 odhalil hejt-

Starý hostinec před rekonstrukcí 1965

Kaple opravená roku 1996

man Karlovarského kraje v Mírové ke 100. výročí slavného rodáka Míry Krušného jeho desku na obecním úřadu.

Znovu samostatná

Mezi lety 1961 a 1975 byla Mírová samostatnou obcí. Od 1. ledna 1976 byla městskou částí Karlových Varů a toto připojení trvalo do 23. listopadu 1990. Den poté se opět stala samostatnou obcí. První její velkou investicí bylo roku 1991 zavedení plynu. Akci za 8 milionů Kč prosadila starostka, přestože roční rozpočet měla obec jen 250 tisíc Kč. Byl to dárek k 555. výročí založení

obce, které oslavili roku 1992. V roce 1998 žilo v Mírové v 89 domech 227 obyvatel. V létě 2006 zde žilo 247 obyvatel, 1. ledna 2014 už 328 obyvatel. Obecní kroniku vedl do roku 1956 učitel místní školy Václav Rottek. Starší údaje mu doplnil německý starousedlík a předseda MNV Josef Fischer. Kronika se vedla do roku 1974, než obec připojili ke Karlovým Varům. U příležitosti 555. výročí založení obce zpracovali a vydali její historii mezi lety 1537 až 1992 manželé Miroslav a Květa Kejvalovi. V roce 2007 jí zpracoval v knize Mírová Mgr. Jiří Klsák. Také z těchto pramenů jsme čerpali údaje pro náš seriál.

Jaroslav Fikar